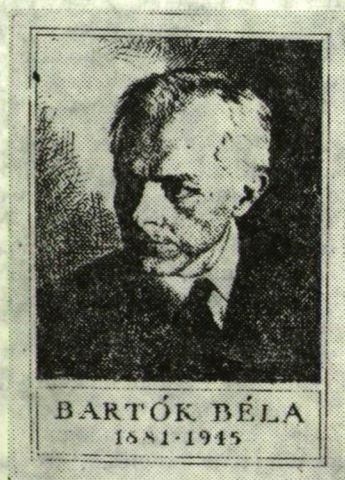

zásokat, emberségpéldákat, azaz — világképet is keres a gondjaira bízott valóság-
anyagban, az irodalomban.

Hogy túllépi ezzel a maga hatáskörét? Oly kérdésekbe avatkozik be, amelyek a tudományok jelenlegi szakosodása mellett a pszichológia, szociálpszichológia, szociológia, politológia, történetírás avagy a filozófia stb. körébe tartoznak? A tárgya kényszeríti ily „határsértésekre”. Az irodalom, amelynek az Ember, a teljes Ember az anyaga, hőse. A maga tükröző ereje folytán oly ismereteket hoz felszínre ez vele kapcsolatban, mely a szaktudományok számára is értékes adalék. Okulhat belőle minden diszciplína. Nem véletlen, hogy a marxizmus klasszikusai oly sokat hivatkoztak például mindig az irodalomra. Csak a szűk látókör nem veszi ezt számba. S csak az vádolja illetéktelenséggel azt a diszciplínát — az irodalomtörténetírást —, amely ennek a művészet külön nyelvén közölt, teljes emberrel kapcsolatos ismeretanyagának fogalmi átfordításában, a sokat gúnyolt „költői üzenet”, „eszmei mondanandó” tudatosításában látja feladatát.

Irodalomról szólva, az ízlést formálva, az irodalom külön nyelvét elsajátíttatni akarva az emberre néz mindenekelőtt az így értelmezett irodalomtudomány. Az emberformálás vágya él elsősorban benne. Az a törekvése, hogy ne élettelen műveltséganyagként, de emberi sorsokba, jellemekbe írva, mint eszmei erő, éljen, hasson tovább egyik legnagyobb nemzeti értékünk, a múlt magyar irodalma. Ebben a munkában, „az ember Szépbe-szótt hitének” őrzésében, továbbadásában véli megtalálni a szakma létjogát.

CSEH GUSZTÁV METSZETEI